

ΕΛΛΗΚΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΤΡΩΝ

ΕΤΟΣ ΙΘ' — ΑΡΙΘ. 6
ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 20
ΓΡΑΦΕΙΑ, ΚΑΡΑΓΥΣΣΑΚΗ 183Α

ΠΑΤΡΩΙ:
ΠΕΜΠΤΗ, 27 ΙΟΥΝΙΟΥ 1919
ΠΑΣΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΚΤΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΑΛΗΡΩΤΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ 5 ΕΤΗΣΙΩΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡ. 10 ΕΤΗΣΙΩΣ

ΤΥΧΗ ΑΓΑΘΗ

Τύχη αγαθή! Εγγενείς κόραι Ἀχαιῶν και μουσοτραφεῖς νέοι ἐπήδησαν ἐπὶ τοῦ σανιδώματος τοῦ Θεάτρου και ἐδίδαξαν τὸ αἰεζων ἔργον τοῦ Σοφοκλέους, τὴν «Ἡλέκτραν».

Ἄλλοι πάλιν ἐρασταὶ τῆς μουσικῆς και τῆς τέχνης ἔδωσαν ἐρασιτεχνικὴν παράστασιν.

Ὁ σκοπὸς τῆς ἐμφανίσεως αὐτῆς τῶν εὐγενῶν ἐρασιτεχνῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὑπεῖχεν πατριωτικὸς, ὅσον και ἱερὸς. Πατριωτικὸς, διότι πρόκειται διὰ τῶν ἐισπραξέων τῶν ἐν λόγῳ παραστάσεων νὰ ἐνισχυθῇ τὸ τομεῖον τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἀνδριάντος εἰς τὸν πρῶτον σαλπικτὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Παλαῖων Πατρῶν Γερμανόν. Ἱερὸς, διότι ἡ νέα γενεὰ ἔρχεται νὰ ἀποτίσῃ τὸν φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν προτεργάτην τῆς Ἑθνικῆς ἀνελευθερώσεως, διὰ τῆς συμβολῆς τῆς εἰς τὴν ἀναμορφώσεως τῆς θείας μορφῆς τοῦ θεοτιτύτου Δεσπότη.

Αἱ Πατρίαι, ἡ κοίτις τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας, αἱ πρῶται ἀνάμειμα ἐπανθῆρα διὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῶν Γερμανῶν, τῆς ἐπιτακτικῆς ἐπαναστάσεως, ἐρχονται ἤδη ὀλίγον ἀργά, νὰ ἐκπληρώσῃ μίαν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν μνήμην ἐκείνου, ὅστις διὰ τῆς θείας εὐλογίας του κατευώδωσε τὸν μέγα ἀγῶνα τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἔθνους. Καὶ εἰς τὴν πρώτην φωνὴν τῆς ἐκλήσεως, ἰδοὺ ἐρχεται πρώτη ἡ Πατραϊκὴ νεότης, ἐρχονται πρῶται αἱ ὄραται τῶν Ἀχαιῶν κόραι, ὅπως διὰ τῆς τέχνης τῶν, διὰ τῆς μουσικῆς τῶν, διὰ τοῦ ἁσματος τῶν, διὰ τῆς ἀπαγγελίας τῶν, διὰ τῆς εὐγενούς τῶν χειρονομίας, ἐνισχύσῃ τὸ μνημειώδες ἔργον τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς πόλεως πρὸς τὸν μέγαν Δεσπότην.

Καὶ δὲν ἠδύνατο ἡ πρώτη νὰ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ τῆς νεότητος, τῆς καληκελάδου αὐτῆς ἀηδόνας, ἥτις γνωρίζει νὰ ψάλλῃ τὴν ἐθνικὴν ἀνοιξιν, και νὰ σαλπίσῃ τὴν ἀφύπνισιν ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς ἀγνωμοσύνης. Χαίρετιζομεν τὸ ἔργον τῆς εὐγενούς νεότητος και ἐλπίζομεν ὅτι τοῦτο δὲν θὰ μείνῃ ἡμιτελές. Ἡ εὐγενὴς ἀμίλλα θὰ ἐξακολουθήσῃ μέχρις οὗ τὸ ἔργον ἀναστηλωθῇ ἐπὶ τοῦ Πατραϊκοῦ ἐδάφους, μὲ τὰ θεμέλια τὰ ὁποῖα ἀνορθώσει πρώτη ἡ Πατραϊκὴ νεότης.

Ὅταν τὸ πρῶτον ἐρριπτον τὴν ἰδέαν περὶ ἀνεγέρσεως τοῦ ἀνδριάντος τοῦ πρῶτου τῆς ἐλευθερίας σαλπικτοῦ, ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ «Νεολόγου» διέβλεπον τὴν σκληρὰν ἀπογοήτευσιν, ὅτι ὁ σπόρος ἐκεῖνος θὰ ἐσῆπτο εἰς τέλματα τῆς ἀδιαφορίας, τῆς ἀγνωμοσύνης, τῆς ἀχαρησίας. Εὐτυχῶς ἠπατήθη. Ὁ σπόρος εἰζώνει, ὁ σπόρος βλαστάνει και

ΕΠΙ ΤΗΣ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΕΩΣ

[Συνέχεια και τέλος]

Οἱ μὴ στέργοντες λοιπὸν εἶτε ἐκ γερωνικῆς ὀργανικῆς ἀδυναμίας εἶτε ἐκ πνευματικῆς νοηρότητος εἰς τοὺς κοινωνικοὺς αὐτοὺς «βημματισμοὺς», και πρὸ πίσεως ἐρεῦνης και σκέψεως ἀντιδρῶντες εἰς τὴν προπαγάνδαν τὰ ν ἰεῶν ἰδεῶν, συνειταύτησαν τὴν ἐν χειραφετήσῃ κατάστασιν τῆς γυναικὸς, πρὸς τὴν ἠθικὴν τῆς βαριάρωσιν ἀπ' ἐνός, και προελάλησαν ὅτι ἡ χειραφετήσῃς μέλλει νὰ συνεπαγῆ και τὴν καταστροφὴν τῆς οἰκογενείας ἀπ' ἐτέρου, βάσεως ἀπαρατήτου πάσης συγχρόνου κοινωνίας. Χωρὶς νὰ θέλωμεν ν' ἀμφισβητήσωμεν ὅτι αἱ οἰκογένεια ἀποτελοῦσι τὰ κῆρα τῶν κοινωνικῶν ὀργανισμῶν, ὧν ἄνευ οὗτος δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ὡς μὲς εἰπράται νὰ διαφωνήσωμεν εἰς τὸ ὅτι ἡ χειραφετήσῃς, ὡς ἡμεῖς τοῦλάχιστον τὴν ἀντιλαμβανόμεθα, θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν παράλυσιν τῆς οἰκογενείας.

Ἀλλὰ πρὶν ἡ ὀμιλήσωμεν περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς χειραφετήσῃς, πρέπει νὰ καθορίσωμεν τὴν οὐσίαν τῆς. Χειραφετημένη γυναικα εἶνε ἐκεῖνη ἡ ὁποία θὰ δύναται, ἀπληλαγμένη τῶν ἐκ κληρονομικότητος κοινωνικῶν δεσμῶν και προλήψεων, νὰ ζήσῃ και ἐκτὸς τῆς αἰγίδος τοῦ ἀνδρικοῦ ἐγωϊσμοῦ, νὰ δύναται ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν κοινωνίαν και τὴν ἐργασίαν μὲ τὸ αὐτὸ θάρρος και τὰ αὐτὰ μὲ τοὺς ἀνδρας δικαιοῦματα: νὰ παύσῃ πλέον νὰ ἦνε οἰκογενειακὸν παράσιτον διὰ τοὺς πτωχοὺς ἀδελφοὺς ἢ δυστυχεῖς πατέρας.

Νὰ μὴ ἐξαρτῆται ἡ ἠθικὴ τῆς αὐτοτέλεια, ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς ὡς ἀτόμου, τὸ μέλλον τῆς, ἡ εὐτυχία τῆς, ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν ὑπόστασιν τῆς οἰκογενείας τῆς. Διότι μὴ πλανώμεθα: ὁ οὐσιωδέστερος λόγος, ὁ ἐνυπάρχων και ἐν τῇ οὐσίᾳ ἐκεῖνον οἴτινες δὲν φέρουσι τὸν τύπον του, ὁ ὧδῶν ἀκρατήτως τὴν γυναικα εἰς τὴν χειραφετήσῃν, εἶνε ὁ ἐγωϊστικὸς οἰκονομικὸς ὀργανισμὸς τῶν συγχρόνων κοινωνιῶν. Ἡ ἀδυναμία τινῶν γυναικῶν, ἀσχολουμένων περισσῶς εἰς μὴ παραγωγικὴν οἰκιακὴν ἐργασίαν, νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς στοιχειωδεστέρας τῶν ἀπαιτήσεων τῆς ζωῆς,

βλαστάνει μὲ τὸ πρῶτον πότισμα τῆς ἀγνῆς και πατριωτικῆς νεότητος. Ἦδη εὐελπίζομαι, ὅτι ἡ ἰδέα θὰ ἐνσαρκωθῇ, θὰ πραγματοποιηθῇ, θὰ γίνῃ μάρμαρον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ λαξευθῇ ἡ γαλήνιος, ἀλλὰ και τρικυμιώδης μορφή τοῦ ἀγίου Δεσπότη.

Τὸ σύνθημα τῶν ἐράνων δίδει ἡ νεολαία. Τύχη αγαθή!

Ι. ΤΟΥΡΝΑΣ

τὰς ὧδαι μοιραίας πρὸς τὴν χειραφετήσῃν. Εἶνε πολὺ ἀπομακρυνόμενος τῆς πραγματικῆς ὁ τύπος ἐκεῖνος τῆς οἰκογενείας τοῦ κ. Λασκαράτου, καὶ ὅν ἡ γυναῖκα σῆσται ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἐρὰ παρακαταθήκη ἐπὶ ἀμάξης. Ἀφήνω εἰς τὴν λογιευμένην κρίσιν τοῦ κοινωνιολογοῦντος Γιατροῦ μας, τὸν ἠθικὸν χαρακτηρισμὸν τῆς εἰκόνας αὐτῆς καὶ ἢ ἡ γυναῖκα παρίσταται ὡς προνομιοῦχος φύσις, ὁ δὲ ἀνδρας ὡς ἀχθοφόρος. Καὶ ἐφ' ὅσον Γιατρέ μου, εἶνε μία ἡ βίσισιμά μας, τὸ φορτίον, χωρὶς νὰ παύῃ νὰ ἦνε φορτίον διὰ τὸν ἀνδρα, θὰ ἦνε ὀπωσδήποτε ἐλαφρόν. Ἄλλ' ὅταν τὸ ἀγαθὸν μας ζῶν δὲν ὑπάρχῃ διὰ νὰ σύρῃ τὴν ἀμάξαν, ἡ κατασυντοβὴ κατὰ τὴν διαδρομὴν ἐνὸς καθημέρου τῆς ζωῆς, ἢ τὸ φορτίον εἶνε δυσανάλογον τῶν δυνάμεῶν του, τότε τί γενήσεται; Τότε δὲ τότε ἀδίο ἠθικὴ σῆς, ἀδίο οἰκογενεῖα σῆς.

Ἢ κατὰ τὴν ἐπιπέδον τῆς χειραφετήσῃς δὲν ὑποθέτει ὅτι πᾶσα αἱ γυναῖκες θὰ ἐγκαταλείψῃσι τὰ οἰκογενειακά τῶν ἀσπλά, τὰς ἐν τῷ οἴκῳ εἶτε δὲ μητρῶν, εἶτε ὡς ἀδελφῶν ὑποχρεώσεις τῶν και θὰ ῥιφθῶσιν εἰς τὴν ρουτίνα τῆς ζωῆς, οὔτε ὅτι ὁ ἀποκτήσῃσι τὴν ζωικὴν ἐκεῖνην ἐλευθερίαν τῶν ἐνστικτῶν, καὶ ἢν, ἀπληλαγμένα τῆς ἀνασχετικῆς δυνάμεως τῆς κοιτοῦσης ἠθικῆς, θὰ ῥιπτοῦνται εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πρώτου τυχόντος. Ὅχι, αὐτὸ δὲν εἶνε χειραφετήσῃς: εἶνε ἀνατροπὴ συστήματος κοινωνικοῦ, τὸ ὁποῖον, σήμερον τοῦλάχιστον, φαίνεται φυσικόν. Ἐπιζητοῦμεν ὅμως νὰ χορηγήσωμεν δικαίωμα εἰς τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας αἰτινες χωρὶς νὰ ἔχωσιν ὑποχρεώσεις μητρῶν ἢ ἀπαρατήτου ἄλλης οἰκιακῆς συνδρομῆς, καταναλίσκουσι πολυτιμὸν χρόνον εἰς τὴν ματαιόσχιλον κοκεταρίαν, ἀραιώνουσαι τοὺς καρποὺς πολυμύχθου ἐργασίας ἄλλων και ἀναμένουσαι μὲ λάγνα βλέμματα τὴν ἐμφάνισιν κανενὸς γέρο—Blasé, ἢ φιλανθρωποῦ ὀμπλοῦτου, ἢ ἄλλου τινος προσφέροντος περισσότερα ἢ ζητοῦντος ὀλιγώτερα, ἕνα συνάψωσιν ἕνα πρότυπον συμβάσεως ἡ ὁποία εἰς τὴν ἐποχὴν μας καλεῖται πῶς νομίζετε; «γάμος». Νὰ ἐκλείψῃ λοιπὸν αὐτὴ ἡ ἀνισοσῆθικὴ ὑπόστασις τῶν δύο φύλλων ἀπέναντι τῆς κοινωνίας, ἡ στηριζομένη και δικαιολογουμένη εἰς τὸν νόμον τῆς φυσικῆς ἀνισότητος. Ἄλλ' εἰς τὰς ἐκδηλώσεις ἐκεῖνας τῆς ζωῆς εἰς τὰς ὁποίας ἡ φυσικὴ ὑπότεια τῆς γυναικὸς δὲν καθιστᾷ τὴν θέσιν αὐτῆς μειονεκτικὴν, διατὶ νὰ μὴ προβάλλῃ μὲ ἴσα δικαιώματα; Ὁ ἀγῶν τῆς ζωῆς, τοῦ ὁποίου ἀγῶνος τὸ βάρος φέρει μὲν ἐξ ὀλοκλήρου ὁ ἀνδρας, συμμερίζεται ὅμως τοὺς κινδύνους του και τὰς συνέπειας τῆς ἐκβάσεώς του, και τὸ «accosé»

ρίαν» (παράρτημα) τοῦ ἀνδρός, ἡ γυναῖκα, δέον νὰ κατανεμηθῇ. Καὶ ἄς εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ βιωτικὸς οὗτος ἀγὼν καὶ ἡ ἀντιμετώπισις καὶ ἐξοικείωσις πρὸς κινδύνους, οἴτινες, ἄγνωστοι ὄντες εἰς τὴν γυναῖκα, τὴν ἀπειλοῦσιν ὀλεθρίως εἰς τὴν πρώτην γαιονίτρε, θὰ δώσῃ τὴν σταθερότητα τῆς ἠθικῆς, τὴν συναίσθησιν τῶν ὑποχρεώσεων καὶ τὴν καλὴν χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων. Διότι ἡ γυναῖκα ἐν τῇ χειραφετήσει θὰ ὑποβληθῇ εἰς περισσότερας ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τῆς κοινωνίας ἢ ὅσα δικαιώματα θ' ἀποκτήσῃ.

Ἀλλὰ θὰ μᾶς προβάλουσι πάλιν τὸ πρόβλημα ἐπιχειρήματα ὅτι ὁ κύκλος τῆς δράσεως τῆς γυναίκος προορίζεται νὰ εἶναι τὸ σπῆτι. Ἀς παρακολουθήσωμεν λοιπὸν τὴν γυναῖκα, ὅχι τὴν μητέρα ἐπιταλαιβάνω, διότι ἐλαχίστη μειονοψηφία τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν γυναικῶν ἔχουσι καθήκοντα μητρὸς, ἃς τὴν παρακολουθήσωμεν δι' ἐνὸς βλέματος σὺν σπῆτι μέσα.

Εἶναι προορισμὸς, κύριοι, τῆς σημερινῆς γυναίκος, νὰ ἀφιερῶνῃ μίαν ὥραν εἰς τὸ manicure τῆς, δευτέραν εἰς τὴν κόμωσίν τῆς, τρίτην εἰς τὸ ξεφύλιμα τῶν φριγουριῶν διὰ ν' ἀνεύρῃ τὴν definite crī τουαλέτας τῆς τετάρτην, πέμπτην, ἕκτην εἰς τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ποικιλοκλήμων μοδιστρῶν τῆς, καὶ ἦν στιγμὴν ἀφθονος ῥέει ὁ ἰδρὸς ἐκ τοῦ μετώπου τοῦ μοθουῦντος ἀνδρός; Ἡ, ἐὰν δὲν ἔχη αὐτὸν τὸν προορισμὸν, πάντως θὰ ἔχη ἐκεῖνον νὰ τῆκεται καὶ νὰ μοιλιώνεται ὑπὸ τὴν οικονομικὴν πίεσιν καὶ τὴν ἔλλειψιν μέσων πρὸς ἐκτέλεσιν ὅλης αὐτῆς τῆς ἐκτάσεως τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς.

Ἀλλὰ μήπως δὲν ῥίπνεται καὶ σήμερον ἡ χειραφετήσις, ἀναλόγως τῆς ἀναπτύξεως τῶν πιο πλεῦστον κοινωνικῶν δικαιοδοσιῶν, καὶ εἰς τὴν ὁμοιοπαροῦσιν εἰς υἱοθέτησιν νέων ἀρχῶν κοινωνίαν μᾶς; Δὲν ἐργάζονται σήμερον εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς κοινωνικῆς παραγωγῆς, ἐκ ποταμῶν, γυναικῶν, ἐνῶ πρὸ ὀλίγων μῶνς ἐπὶ τῆς ἐκεί; τοῦ οἴκου ἐργασία προσβλέπεται ὁλότως καὶ βλοσυρῶς καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς ἠθικὴ μείωσις;

Τὰ δύο λοιπὸν οὐσιωδέστερα ἐπιχειρήματα τῶν ἀντιφεμιτιστῶν καινοφρονῶν ἀπ' αὐτῶν, ἕταν ἀντακλειθῇ τὸ ἔδραρον ἐπ' οὐ στηρίζονται. Δὲν διαλύονται λοιπὸν αἱ οἰκογένειαι, ἐξυγιάνονται: οὔτε ἡ ἠθικότης ἀπόλλυται, ἀλλὰ κρῖνεται. Φυλάσσεται βεβαίως ἡ ἐθνωπία ἐκείνη ἠθικὴ ἀνείληψις, καθ' ἣν ἐθεωρεῖτο ὡς ἀπόβλητος ἀπὸ τὰ σπλάγνα τῆς κοινωνίας ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἥτις θὰ ἐτόλμα νὰ τὴν ἀντιμετωπίσῃ μόνη. Αὐτὴ σας ἀσφαλῶς ἡ ἠθικὴ ἔχει ὑποστῆ ἤδη οὐκίαν ἀναθεώρησιν. Μὴ διατηρῆτε λοιπὸν τύπους ἀνυπάρκτου οὐσίας. Μὴ λησμονοῦμεν ἄλλως τε ὅτι ἡ ἠθικὴ εἶναι στοιχεῖον πολιτισμοῦ τὸ ὁποῖον διήλθε πολλὰ καὶ παράδοξι ἱστορικῆς ἐξελίξεως στάδια.

Il n'ya que le provisoire qui dure, λέγουσιν οἱ Γάλοι. Μὴ περιορίζωμεν πλέον τὴν εὐφραντὴν αὐτὴν ἰδέαν τῆς κοινωνικῆς ἠθικῆς εἰς τὸ ἀπαραβίαστον τοῦ σαρκίου τῆς γυναικὸς καὶ παύσωμεν νὰ τὴν κρῖνωμεν μετὰ τὸ μέτρον ἐνὸς πολιτισμοῦ τρίζοντος εἰς τὰς κλειδώσεις του.

ΗΡΗΣ. Ν. ΒΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΕΛΕΙΟΦ. ΝΟΜΙΚΗΣ

ἌΝΘΗ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑ

Ἡ Γυναῖκα διαφέρει ἀπὸ τοῦ Ρόδου κατὰ τὰς ἀκάνθας τοῦ μὲν Ρόδου αἱ ἀκάνθαι εἶναι καταράνεις καὶ δύναται τις εὐκόλως νὰ τροφυλαχθῇ ἀπὸ αὐτάς, τῆς Γυναικὸς ὅμως εἶναι ἀδιόρατοι.

ΡΟΔΟΦΥΛΛΟΣ Ζ. ΑΓΚΑΘΙΩΤΗΣ

Ἡ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΣΚΛΗΡΟΤΗΣ

Τὰ αἴτια τῆς αὐξήσεως αὐτῆς
Τὰ μέσα τῆς καταπολεμήσεώς της.

Ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη σκληρότης ἐξέμετο εἰς τὸν ὑπακτὸν βαθμὸν τῆς ἐξύτης τῆς κατὰ τοὺς τελευταίους δὲ χρόνους, οὐδεὶς θὰ τὸ ἀμφισβητήσῃ. Διότι εἴτε εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν παρακολουθήσωμεν τὸν ἄνθρωπον, εἴτε μακρὰν αὐτῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρῖα θὰ τὸν ἴδωμεν ἐστερημένον τῶν συναίσθημάτων τοῦ οἴκτου καὶ τῆς συμπαιθείας. Αἶμα ἔδει νὰ ἦταν συνυφασμένα στενωδῶς μετὰ τῶν ἄλλων ψυχικῶν του διαθέσεων. Περισσότερον δὲ σκληρὸν καὶ ἀναιτήμονα θὰ τὸν ἴδωμεν πρὸς τὰ ζῷα, τὰ ὁποῖα οὐδεμίαν χάριν ἐφρίσκουσι παρ' αὐτῶ μετ' ὅλας τὰς ἀνεκτιμήτους διηρησῆς, τὰς ὁποῖας τῷ παρέχουσι.

Καὶ ἡ σκληρότης αὕτη δυστυχῶς δαίνει ἀπ' αὐξουσα καὶ κινδυνεύει νὰ καταπνίξῃ πᾶν ἄλλο εὐγενὲς συναίσθημα, ἕπερ τόσκι ἄλλαι ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς ψυχῆς θὰ ἐγένωντο. Δεδομένου ὅτι ἐγκατεῖται ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν γνώμην σπουδαίων ψυχολόγων καὶ συνυφάνεται μετ' αὐτοῦ, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ τροποποιηθῇ καὶ νὰ ἐκλιπῇ διὰ τῆς ἀγωγῆς.

Δι' οὐδενοῦ ἄλλου ἐκδικαστικοῦ ἢ πιστικοῦ μέσου θὰ κατάρθου τις νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὡς τεκμαίρεται ἐκ τῶν ἀρηρικῶν ἀποτελεσμάτων, τὰ ὁποῖα ἐπήνεγκον αὐστηροὶ νόμοι θεοπισθέντες παρ' ἄπασι τὰς πεπολιτισμένους λαοῖς, ἀπορῶντες εἰς τὴν προστασίαν τῶν ζῷων ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης σκληρότητος.

Ἡ ἀγωγή λοιπὸν ἀπομένει ὡς ὑστάτη σκευὴ σωτηρίας ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης σκληρότητος καὶ ὁ κατὶ τὴν ἀνάγκην διδάσκαλος. Παρ' αὐτοῦ ἀκκιτεῖ καὶ ἡ πολιτεία καὶ ἡ κοινωνία τὴν καθ' ἑαυτὴν τὴν ψυχὴν τοῦ νεοῦ ἀνθρώπου, τὴν σωματικὴν ἀνάσχησιν τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, τὴν ψυχικὴν ἀγαθότητα τῆς καρδίας τὴν μάλαξιν. Παρ' αὐτοῦ πάντες τὰ πάντα ἀπαιτοῦσι καὶ δικαίως.

Παρ' αὐτοῦ ἀπαιτοῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ἐντείνῃ τὰς δυνάμεις του πρὸς μετρίσμον καὶ ἐξάλειψιν τῆς σκληρότητος τοῦ παιδὸς διὰ τῆς καλλιέργειας ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ τῶν συναίσθημάτων τοῦ οἴκτου καὶ τῆς συμπαιθείας.

Ἄλλ' ἵνα ἡ εὐτυχία ἐπιτέψῃ τὸ εὐγενὲς καὶ ἐκπολιτιστικὸν ἔργον του, ἃς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ δικτυώσωμεν δι' ὀλίγων τὸ πρόγραμμα τοῦ ἔργου, ἕπερ κατὰ τὴν ταπεινὴν μας γνώμην πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ.

Τὸ ἔργον περιλαμβάνει τρία στάδια:

1) Τὸν σκοπὸν 2) τὸ πνεῦμα καὶ 3) τὰ μέσα.

1ον. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Εἶπομεν ὅτι κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἐγκυφάντων εἰς τὴν μελέτην τῆς φύσεως τοῦ παιδὸς ἡ σκληρότης εἶναι ἔμφυτος δυστυχῶς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν καὶ ἐκδηλοῦται ἀπ' αὐτῆς τῆς νηπιακῆς ἡλικίας. Ἴνα λοιπὸν ἀποσπασθῇ αὕτη καὶ μὴ συναναπτυχθῇ μετὰ τοῦ παιδὸς ἀνάγκη ἢ προσπάθειαι τοῦ διδάσκαλου νὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως, ὡς τὰ παιδία ἀρχίσωσι νὰ φειτῶσιν εἰς τὰ σχολεῖα. Ἡ προσπάθεια δ' αὕτη δέον νὰ προσαρμοσθῇ κατὰ τὴν ἡλικίαν ὥστε εἰς τὰ παιδία νὰ καλλιερῆθῃ καὶ ἀναπτυχθῇ τὸ συναίσθημα τοῦ οἴκτου καὶ τῆς ἐπιεικείας, ἕπερ θὰ ἐκρίζωσῃ τὴν φυσικὴν σκληρότητα.

Ἐπειδὴ δὲ ἐὰν προσεπίθῃ τις νὰ καλλι-

εργήσῃ τὰ συμπαιθητικὰ ταῦτα συναισθηματικὰ, ἔχων ὡς ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν ὀηλ. προσεπάθει νὰ κινήσῃ τὸν οἶκτον καὶ τὴν συμπάθειαν τῶν παιδίων πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὅτε θὰ ἔβαινε ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν σκοπὸν του, θὰ ἐκινδύνευε νὰ ἀποτύχῃ, ὡς, ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων δεικνύται, ἀπέτυχον πᾶσι αἱ σχετικαὶ προσπάθειαι τῶν οἰχομένων γενεῶν, διὰ τοῦτο φρονῶ ὅτι θὰ ἐπετύγχανεν ἐὰν προέβαινε εἰς τὸ ἔργον του δι' ἐμμέσου δδοῦ. Τοῦτέστιν ἐὰν ὁ πρῶτος ἀντικειμενικὸς σκοπὸς του ὄν ἦτο ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ τὰ ζῷα καὶ πρῶτα πάντων τὰ κατοικίδια.

Διότι εὐκολώτερον θὰ ἐπιτύχῃ νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν ἀγάπην πρὸς ὄντα, τὰ ὅποια μᾶς παρέχουσι ἀνεκτιμήτους ἐκδουλεύσεις, καταναλίσκοντα χάριν ἡμῶν ὅλας τὰς δυνάμεις των, τὴν νοημοσύνην των, δεικνύοντα ὅλην τὴν ἀφοσίωσιν των καὶ τὴν ἀγαθότητα, οὐδέποτε δὲ μηχανοκκοῦντα ἢ μισοῦντα ἡμᾶς, ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, οἵτινες ὑπὲρ τῶν ἰδίων καὶ μόνον φροντίζοντες, τόσκι ἐμπόδια παρεμβάλλουσι εἰς τὴν σταδιοδρομίαν ἡμῶν καὶ ὑπὸ παικτικῶν κακίῶν ἐλαυνόμενοι μετὰ πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεις καθημερινῶς μᾶς ποτίζουσι.

ΠΑΡΑΓΙΩΓΗΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΛΗΡΗΓΗΤΗΣ Φ. ΣΙΚΩΝ

ΡΩΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΟΖΟΛ

Ὁ Νικόλαος Γόζολ ἐγέννηθη εἰς τὸ Σαροτσίνσκου τῆς Ἐπαρχίας τῆς Πουλτίας τῷ 1809 εἶναι υἱὸς ἐνὸς μικροῦ νοικοκύρη τῆς ἀνω ἐπαρχίας ἔχοντος πρὸς τὸν νότον ἀστυνοματάρχον φρονιθέντα κατὰ τὴν πολιόρκιαν τῆς Βιέννης τῷ 1832. Ἦτο κοντόχρονος καὶ γεμάτος κατὰ τὸν ἀξιοπιστος.

Μετὰ τὰς πρώτας του σπουδὰς ἐν Πουλτίας καὶ ἐν Νισζίν ὁ μέλλον κομωδὸς, διοργανώσας ἕνα ὄμιλον κομωδῶν, ἦλθεν εἰς τὴν πρωτεύουσάν διὰ νὰ εὕρῃ τύχην, τὴν ὁποῖαν εὐτυχῶς καὶ ἐνεῦρεν.

Ἐπὶ ἕν ἔτος διετέλει γραφεικὸς ὑπάλληλος μετὰ μισθὸν ἑκατὸν φράγκων μηνιαίως, κατόπι ὄμιλος τῆς φίλια τοῦ Τουκόφσκου οἰκείου τῆς ἀλλῆς ἀναγορευτῆς καθηγητῆς τῆς Ἱστορίας εἰς τὸ «Πατριωτικὸν Ἰνστιτούτον» ἐτέθη δὲ καὶ πᾶρεδρος εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἀπεμακρύνθη μετὰ ἕν ἔτος.

Διάφοροι ὄμιλοι ὑπερασπιτᾶι του καὶ φίλοι του προσέφερον σύνταξιν πέντε χιλιάδων ρουβλίων μετὰ τὴν ἄδειαν ἂν θέλει νὰ διαμείνῃ εἰς τὴν Ἰταλίαν ὅπου καὶ μετέβη. Εἰς τὴν Ρώμην μανθάνει καὶ τὸν θάνατον τοῦ καθηγητοῦ καὶ φίλου του Ποῦσκιν. Ὁ Γόζολ ὑπῆρξε τέλειος τύπος ἐλεγκτοῦ τῆς Ρωσικῆς ζωῆς καὶ εἰς τῶν ἰδρυτῶν τῆς ρεαλιστικῆς Ρωσικῆς φιλολογίας, ὑπῆρξε κλασσικὸς συγγραφεὺς καὶ διάσημος τῆς Εὐρώπης γνωστός δὲ πολὺ ἐν Γαλλίᾳ.

Τὰ κυριώτερα τῶν ἔργα εἶναι: «Τὸ Ἐπανωφόριον» οἱ «Πειθεμέναι ψυχῆς» καὶ ἡ κομωδία ὁ «Ἐπιθεωρητῆς» περὶ τῆς ὁποίας θὰ ὀμιλήσωμεν ἕκτενῶς εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.

Ἀπέθανε ἐν Μόσχᾳ τῷ 1852 ἐν ἡλικίᾳ μὲν τεσσαράκοντα τριῶν ἐτῶν.

Ἀθῆναι

Ἀν-Καν

Ἡ καρὰ καὶ ἡ λύτη εἶνε δύο ἀδελφαὶ στενότατα συνδεδεμένα οὕτως ὥστε νὰ μὴ δύναται ἡ μία νὰ ζήσῃ χωρὶς τὴν ἄλλην.